

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สารานุกรมศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยและพัฒนา (research and development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สารานุกรมศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน ที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระจั้วแทงเสื่อ ขั้นตอน ที่ 2 การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง ขั้นตอน ที่ 3 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ขั้นตอน ที่ 4 การประเมินหลักสูตรระหว่างการทดลองใช้ ขั้นตอน ที่ 5 การประเมินหลักสูตรหลังการทดลองใช้ ขั้นตอน ที่ 6 ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

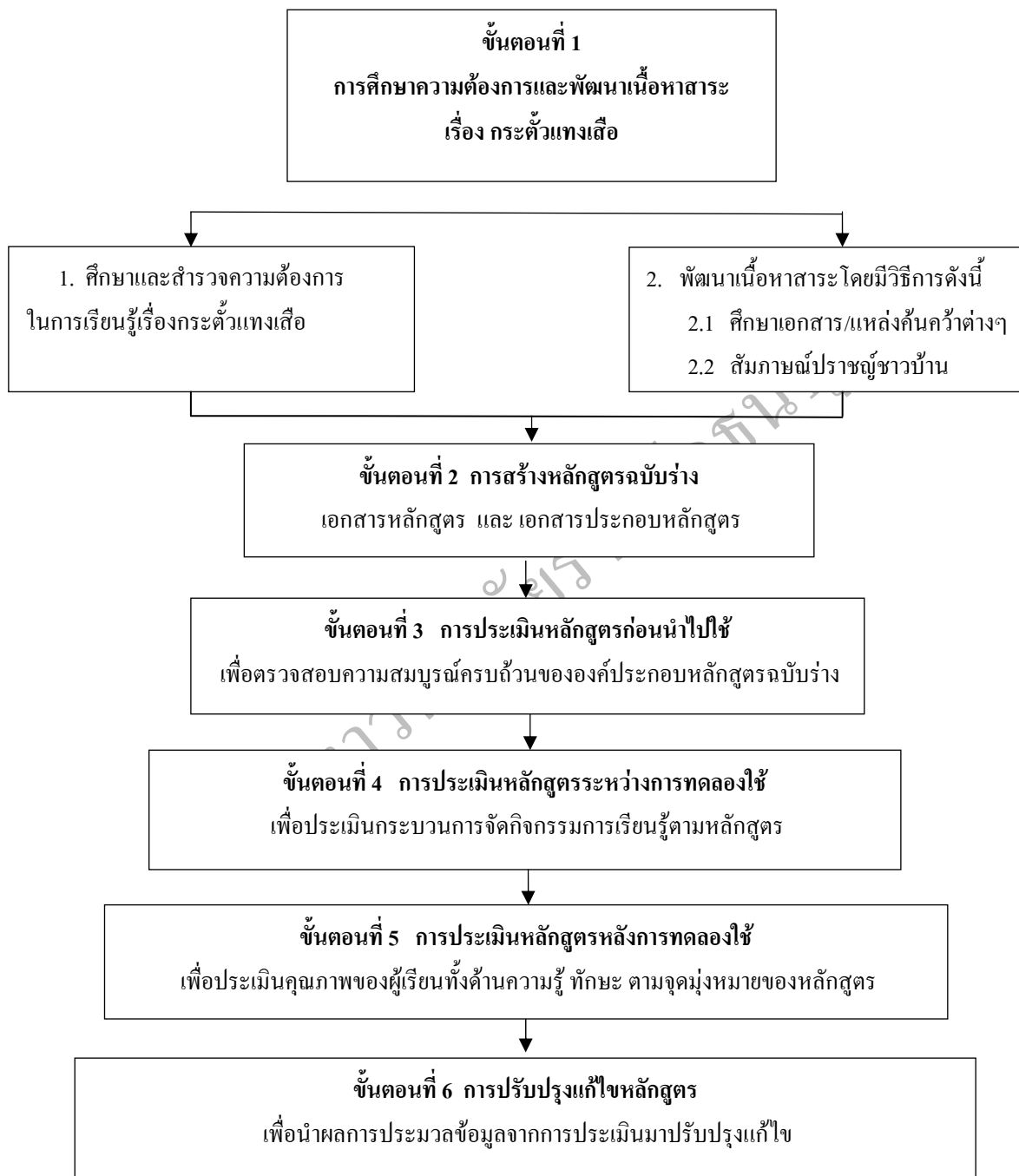
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร และปราชญ์ชาวบ้าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก จำนวน 26 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย และปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 55 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้เวลาในการทดลองใช้หลักสูตรเป็นเวลา 7 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมจำนวน 14 ชั่วโมง

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตธนบุรี

กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจั้วแทงเสื้อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระจั้วแทงเสื้อ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรระหว่างการทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 5 การประเมินหลักสูตรหลังการทดลองใช้ และขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงหลักแก้ไขสูตร โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระจั้วแทงเสื้อ				
ที่	วัตถุประสงค์	วิธีการ	แหล่งข้อมูล/เอกสาร	เครื่องมือ/ การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	เพื่อศึกษาและสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ เรื่อง กระจั้วแทงเสื้อ	1. การใช้แบบสอบถาม	1. ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 26 คน 2. นักเรียนชั้นป. 6 จำนวน 26 คน	1. แบบสอบถาม/ วิเคราะห์ข้อมูลโดย คำนวณหา ค่าร้อยละ
2.	เพื่อศึกษาและพัฒนาเนื้อหาสาระเรื่อง กระจั้วแทงเสื้อ	1. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระศิลปะ 2. การใช้แบบสัมภาษณ์	1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระศิลปะ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ กระจั้วแทงเสื้อ 2. ปราชญ์ชาวบ้าน 3 คน	1. แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ตารางที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง				
ที่	วัตถุประสงค์	วิธีการ	แหล่งข้อมูล/ เอกสาร	เครื่องมือ/ การวิเคราะห์ข้อมูล
1	เพื่อสร้างหลักสูตร สถานศึกษา สาระ นาฏศิลป์ หน่วยการ เรียนรู้ เรื่อง กระจตัว แพงเสื่อ สำหรับ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	การพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง ส่วนที่ 1 เอกสารหลักสูตร 1.1 ความเป็นมาของหลักสูตร 1.2 หลักการ 1.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 1.4 คุณภาพของผู้เรียน 1.5 คำอธิบายรายวิชา 1.6 โครงสร้างหลักสูตร 1.7 แนวทางการจัดกิจกรรม 1.8 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ 1.9 การวัดและการประเมินผล ส่วนที่ 2 เอกสารประกอบหลักสูตร 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1.2 ใบความรู้ ใบงาน 1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	1. เอกสาร เกี่ยวกับ การศึกษาข้อมูล พื้นฐานใน ขั้นตอนที่ 1	1. วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ตารางที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้				
ที่	วัตถุประสงค์	วิธีการ	แหล่งข้อมูล/ เอกสาร	เครื่องมือ/ การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระดาษ เท่งเสื่อ ฉบับร่าง	1. ตรวจสอบเพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง	1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรด้านเนื้อหาและด้านการสอน จำนวน 6 คน	1. แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง 2. วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)
2.	เพื่อปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาฉบับร่าง	1. ปรับปรุงหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามข้อมูลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำมาทดลองใช้	1. แบบประเมินความเหมาะสมของ และ ความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง	1. หลักสูตรฉบับร่าง/วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรระหว่างการทดลองใช้				
1.	เพื่อประเมินกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดย การทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาสารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระดาษ เท่งเสื่อ	1. จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 60 นาที รวม 14 ครั้ง	1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก จำนวน 26 คน	1. หลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระดาษ เท่งเสื่อ 2. แผนการจัดการเรียนรู้ 7 แผน 3. เอกสารประกอบหลักสูตร 4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 5. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ 6. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินหลักสูตรหลังการทดลองใช้				
ที่	วัตถุประสงค์	วิธีการ	แหล่งข้อมูล/เอกสาร	เครื่องมือ/ การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	เพื่อประเมินผล หลักสูตร	1.ทดสอบเพื่อ ประเมินผลการ เรียนรู้	1. นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก จำนวน 26 คน	1. แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงหลักสูตร				
1.	เพื่อปรับปรุง แก้ไขหลักสูตร	1. นำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะมา ปรับปรุงแก้ไข	-	-

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระเรื่อง กระตัวแทงเสือ

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาความต้องการในการเรียนรู้เรื่อง กระตัวแทงเสือ

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนรู้และความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตัวแทงเสือ โดยศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระศิลปะ และศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง กระตัวแทงเสือ

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก จำนวน 26 คน รวมทั้งหมด 52 คน

3. วิธีการดำเนินการ

3.1 ศึกษาและสำรวจความต้องการในการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสือ โดยศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสือ จากผู้ปกครอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คนโดยใช้แบบสอบถาม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบสอบถามความต้องการในการเรียนรู้ เรื่อง กระต๊วแทงเสือ และนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้ ให้กับนักเรียน และใช้แบบสอบถามนี้กับผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน

5. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามในการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสือ เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีจากหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสอบถาม

5.2 นำข้อมูลที่ได้ในการศึกษามาประมวลเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.3 สร้างแบบสอบถามความต้องการในการเรียนรู้เกี่ยวกับกระต๊วแทงเสือ เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สารานุกรมศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต๊วแทงเสือ โดยแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง กระต๊วแทงเสือ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

5.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้อง ความเหมาะสมของข้อคำถาม หากค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- + 1 เห็นว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1 เห็นว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

- IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม
- $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
- N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้เท่ากับ.80 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถาม มีความสอดคล้องและมีความเหมาะสม (มาเรียม นิลพันธุ์, 2547, หน้า 177)

ซึ่งผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าทุกประเด็นได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 และมีข้อเสนอแนะในเรื่องของการใช้ภาษาที่เหมาะสม และมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข คือ ให้เพิ่มเติม เรื่อง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือแนะนำตัวจากโครงการบัณฑิตศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการแนะนำตัวในการดำเนินการวิจัยและติดต่อประสานงาน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 26 คน รวมทั้งหมด 52 คน

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการในการเรียนรู้และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับกระตั่วแทงเสือมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาภูศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตั่วแทงเสือ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ปกครองและนักเรียนมาวิเคราะห์ด้วยการหาความถี่และค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 1.2 การพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระตั่วแทงเสือ

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระตั่วแทงเสือ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน

3. วิธีการดำเนินการ

การพัฒนาเนื้อหาสาระ โดยมีวิธีการดังนี้

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่สอดคล้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาภูศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตั่วแทงเสือ

3.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระตั่วแทงเสือจากเอกสารและแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ อินเทอร์เน็ต <http://www.oknation.net/blog>. และสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฉบับที่ 13 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลจากเอกสารที่ศึกษา

3.3 ศึกษาเนื้อหาสาระและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาภูศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระตั่วแทงเสือ จากปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจปราชญ์ชาวบ้านที่มีประสบการณ์ในการแสดงกระตั่วแทงเสือ และการทำหัวเสือ โดยคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 3 คน ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ

1) เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีประสบการณ์ในการแสดงกระต๊วงเสื่อมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 20 ปี

2) เป็นบุคคลที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น ด้านผลงานการแสดงใน ภาพรวมอยู่ในระดับดี ด้านการร้อง การรำรำประกอบการแสดง และด้านการประดิษฐ์หัวเสื่อ รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง

3.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับนักเรียนและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาและ องค์ประกอบต่าง ๆ ของการแสดง กระต๊วงเสื่อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำกระต๊วงเสื่อ ไปจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 3 คน

5. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับกระต๊วงเสื่อ ให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษากำหนดเป็นหัวข้อที่ต้องการสัมภาษณ์ประกอบด้วย 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาและองค์ประกอบของการแสดง กระต๊วงเสื่อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการแสดง กระต๊วงเสื่อของผู้ให้สัมภาษณ์

5.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ โดยการหาค่า IOC ตามวิธีการ เช่นเดียวกับการพัฒนาเครื่องมือวิจัยในขั้นตอนที่ 1.1 ข้อ 5.1.4

ซึ่งผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าทุกประเด็นได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือแนะนำตัวจากโครงการ บัณฑิตศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการแนะนำตัวในการดำเนินการวิจัยและติดต่อประสานงาน เพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนชาวบ้านจำนวน 3 คน โดยบันทึกข้อจากแบบสัมภาษณ์และการบันทึกเสียง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชาชนชาวบ้าน เพื่อการวิจัยเกี่ยวกับการแสดงกระทู้แทงเสือมาวิเคราะห์ความคิดเห็นและวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอแบบพรรณนาความ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง

1. วัตถุประสงค์

เพื่อดำเนินการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระทู้แทงเสือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับร่าง ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดง กระทู้แทงเสือที่ได้มาจากการนำผลการศึกษาค้นคว้า การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ ข้อมูลต่างๆ ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระทู้แทงเสือ โดยนำมาสร้างหลักสูตรฉบับร่าง ซึ่งประกอบด้วย เอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร

2. วิธีการดำเนินการสร้างหลักสูตร

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระทู้แทงเสือ มาเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ศึกษาการพัฒนาหลักสูตร โดยผู้วิจัยนำข้อมูลได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลใน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการและพัฒนาเนื้อหาสาระ เรื่อง กระทู้แทงเสือ มาเป็นพื้นฐานในการร่างหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กระทู้แทงเสือ โดยกำหนด รูปแบบหลักสูตรที่ยึดกระบวนการทักษะหรือประสบการณ์เป็นหลักซึ่งเป็นหลักสูตรเพื่อชีวิตและ สังคมหรือหลักสูตรที่ยึดกิจกรรมกระบวนการทางสังคมและการดำรงชีวิต

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดหลักสูตรฉบับร่างซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เอกสารหลักสูตร ในส่วนนี้ประกอบด้วย

1) **ความเป็นมาของหลักสูตร** เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ศึกษาและเหตุผลที่นำมาพิจารณาในการจัดทำหลักสูตร

2) **หลักการของหลักสูตร** เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นหลักการ แนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระดาษแข็ง

3) **จุดมุ่งหมายของหลักสูตร** เป็นการนำเสนอผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่มีต่อการเรียนหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระดาษแข็ง

4) **คุณภาพของผู้เรียน** เป็นการนำเสนอผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5) **โครงสร้างหลักสูตร** เป็นการนำเสนอการกำหนดเนื้อหา สารระนาฏศิลป์ และระยะเวลาในการเรียนรู้

6) **แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้** เป็นการนำเสนอแนวการจัดการเรียนการสอนตามแนวการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกรมวิชาการบูรณาการกับแนวคิดของปราชญ์ชาวบ้าน

7) **สื่อและแหล่งการเรียนรู้** วิเคราะห์จากจุดประสงค์ คำอธิบายรายวิชา เวลาเรียน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำมากำหนดเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

8) **การวัดและประเมินผล** โดยใช้การวัดที่ครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจ และทักษะกระบวนการในการแสดงกระดาษแข็ง

9) **คำอธิบายรายวิชา** เป็นการนำเสนอข้อมูลโดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีสารระนาฏศิลป์รายปี มาเขียนขอบข่ายกิจกรรมที่กำหนดกว้างๆ ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะเกิดกับผู้เรียนอย่างกว้าง ๆ

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล ส่วนที่ 1 เอกสารหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระดาษแข็ง (รายละเอียด ดังภาคผนวก ง)

ส่วนที่ 2 เอกสารประกอบหลักสูตร ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 7 แผน ซึ่งประกอบด้วย สารระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ จุดประสงค์ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล (รายละเอียด ดังภาคผนวก จ)

2.3 นำหลักสูตรสถานศึกษาลบร่าง ซึ่งประกอบด้วย เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านที่มีความชำนาญด้านการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ และด้านการพัฒนาหลักสูตร พิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตามภาคผนวก ข)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้

1. วัดดูประสงค์

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา สารนาฏศิลป์ หน่วยงานเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ความสมบูรณ์ ครบถ้วนและความเหมาะสมของหลักสูตรก่อนนำไปใช้ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตามภาคผนวก ข) พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องภายในขององค์ประกอบหลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา สื่อและแหล่งการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้ โดยนำหลักสูตร ที่พัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ ความเหมาะสม จากนั้น นำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร สถานศึกษาลบร่าง ประกอบด้วย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ตามเกณฑ์คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านหลักสูตร และการสอน ไม่น้อยกว่า 20 ปี จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์และความเหมาะสมของหลักสูตรทั้งหมด โดยลงความเห็นในแบบประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาการแสดง กระจตัวแทงเสื่อ ตามเกณฑ์คือ เป็นผู้ที่มีความรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ จำนวน 1 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา

1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชานาฏศิลป์ ตามเกณฑ์คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอน วิชานาฏศิลป์ ไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 1 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน สื่อการเรียนรู้

1.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล ตามเกณฑ์คือ มีความรู้ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบวิธีการวัดและประเมินผลของหลักสูตร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้

2.1 แบบประเมินหลักสูตรฉบับร่าง เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาและนำผลที่ได้จากการประเมินไปหาบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้

3. การสร้างเครื่องมือในการประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้

3.1 แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาภูศิลป์ หน่วยงานการเรียนรู้ เรื่อง กระตุ้นแรงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับร่าง เป็นการหาประสิทธิภาพของหลักสูตร เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาฉบับร่างโดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

3.1.1 ศึกษารายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตร

3.1.2 กำหนดประเด็นต่างๆ ที่จะประเมินเพื่อนำมาเป็นข้อคำถาม โดยแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา สารระนาภูศิลป์ หน่วยงานการเรียนรู้ เรื่อง กระตุ้นแรงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับร่าง ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา ที่ประกอบด้วย หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดคะแนนตามแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมและสอดคล้องมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมและสอดคล้องมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมและสอดคล้องปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมและสอดคล้องน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมและสอดคล้องน้อยที่สุด

2) แบบประเมินความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบประเมินที่ให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไข โครงร่างหลักสูตรสถานศึกษาให้ดีขึ้นก่อนที่จะนำไปทดลองใช้

3.1.3 นำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษารับรองเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาดูตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ของการประเมิน เช่น ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้

3.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินหลักสูตรฉบับร่างที่สร้างขึ้นมาพร้อมทั้งเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาดูตรวจสอบคุณภาพ กำหนดระยะเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการนำข้อมูลการพิจารณาดูตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คำนวณหาค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ นวลอนงค์ บุญฤทธิพงษ์ (2538 , หน้า 91) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่มีความเหมาะสมและความสอดคล้อง

เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรฉบับร่างใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงยอมรับหลักสูตรฉบับร่างมีความเหมาะสม ถ้าได้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยกว่า 3.50 ต้องปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฉบับร่าง

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่างพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.43)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรระหว่างทดลองใช้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ ฉบับร่าง ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคมากน้อยเพียงใด

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรกที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 26 คน

3. วิธีการดำเนินการ

ในการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ มีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากจากโครงการบัณฑิตศึกษา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดนาคปรก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้หลักสูตร

3.2 ทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรกภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 26 คน ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน โดยดำเนินการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 7 สัปดาห์ รวมระยะเวลาทั้งหมด 14 ชั่วโมงโดยจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับ ปราชญ์ชาวบ้าน

3.3 ในการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดนาคปรก มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยแนะนำวิธีการและขั้นตอนในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กระจตัวแทงเสื่อ กับปราชญ์ชาวบ้าน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดนาคปรก จำนวน 26 คน

3.3.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอน และผู้วิจัยร่วมกันเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในภาคทฤษฎี โดยจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น นักเรียนศึกษาใบความรู้ร่วมกันอภิปรายสอบถาม ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นเพื่อหาสาเหตุการสูญหายของการแสดง กระจตัวแทงเสื่อในท้องถิ่น อภิปรายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและองค์ประกอบต่างๆของ

กระต้วแห่งเสื่อ ส่วนภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการทำห้วเสื่อ การฝึกร้องเพลงบ้องตันเข้ากรุง การตีกลอง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับ นักเรียนตามกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และมีการบันทึกหลังการจัด กิจกรรมทุกครั้ง เมื่อจัดกิจกรรมจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการเก็บคะแนนระหว่าง เรียนเกี่ยวกับการทำและประดิษฐ์ห้วเสื่อ การปฏิบัติกรรื่องเพลงและปฏิบัติทำรำ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต้วแห่งเสื่อ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผนจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านและผู้วิจัย

4.3 แบบสังเกตพฤติกรรมกรเรียนรู้อขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการ จัดการเรียนรู้

4.4 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้หลังการ ทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา สาระนาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระต้วแห่งเสื่อ

5. การสร้างเครื่องมือ

5.1 แบบสังเกตพฤติกรรมกรเรียนรู้อขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้อในแต่ละแผน โดยใช้แบบ สังเกตพฤติกรรมกรเรียนรู้อของคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมตามโครงการ ศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล (2548 ,หน้า 615) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ดังนี้

4	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
3	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดี
2	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
1	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

5.2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนและปราชญ์ชาวบ้านที่มีต่อกระบวนการ จัดการเรียนรู้หลังการทดลองใช้หลักสูตร

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนเป็นรายบุคคลขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผน และดำเนินการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนและปราชญ์ชาวบ้านที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน หลังการทดลองใช้หลักสูตร โดยบันทึกข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้มาสรุปแล้วนำระดับคะแนนไปแปลความตามช่วงคะแนนดังนี้ (คู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2548, หน้า 618)

16-20	หมายถึง ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
14-15	หมายถึง ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดี
12-13	หมายถึง ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
5-11	หมายถึง ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

นำผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอโดยการบรรยาย

7.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ นำมาสรุปโดยการบรรยาย

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินหลักสูตรหลังการทดลองใช้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษาสาระ นาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจับแตงเสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และประเมินคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะโดยยึดรูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ คือ ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทดลองใช้หลักสูตรดังกล่าวต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด

2. วิธีดำเนินการประเมินหลักสูตรหลังการใช้

การประเมินหลังการทดลองใช้หลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

2.1 หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนจบหลักสูตรแล้ว มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กระดาษแข็ง เพื่อ นำข้อมูลที่ได้ไปประเมินผลหลักสูตรในขั้นตอนต่อไป

2.2 หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนจบหลักสูตรแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการ สัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูผู้สอนหรือปราชญ์ชาวบ้านที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียน หลังการ ทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา สารานุกรมศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระดาษแข็ง เพื่อ นำข้อมูล ที่ได้ไปประเมินผลหลักสูตรในขั้นตอนต่อไป

3. เครื่องมือที่ใช้

3.1 การประเมินด้านความรู้ ร้อยละ 30 ของคะแนนทั้งหมด โดยใช้แบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา สารานุกรมศิลป์ หน่วยการ เรียนรู้เรื่อง กระดาษแข็ง

3.2 การประเมินด้านทักษะการปฏิบัติกิจกรรมการแสดงกระดาษแข็ง ร้อยละ 70 ของคะแนนทั้งหมดโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม

4. การสร้างเครื่องมือ

4.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเอกสารต่าง ๆ

4.1.2 สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ในแต่ละแผน โดยสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก นักเรียนจะต้องเลือกคำตอบที่ถูกต้อง เพียงคำตอบเดียว โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ถ้าตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ ตอบให้ข้อละ 0 คะแนน

4.1.3 นำแบบทดสอบเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อ พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดูความเหมาะสมของข้อคำถาม นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมา หา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ส่วนข้อสอบที่มีค่าดัชนีน้อยกว่า 0.6 นำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้

4.1.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) และค่า อำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อโดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 , หน้า 129-130)

สูตรการหาค่าความยาก (difficulty)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P หมายถึง ค่าความยากของข้อคำถามแต่ละข้อ

R หมายถึง จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ

N หมายถึง จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

สูตรการหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination)

$$r = \frac{R_h - R_l}{n/2}$$

r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

R_h หมายถึง จำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มเก่ง

R_l หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มอ่อน

n หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

แบบทดสอบที่สร้างขึ้นได้ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกดังนี้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.76 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.30 – 0.73

4.1.5 นำแบบทดสอบไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson (KR- 20) ซึ่งมีสูตรคำนวณดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2547, หน้า 90)

$$r_{rr} = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{\sigma^2} \right\}$$

r_{rr} หมายถึง ค่าความเชื่อมั่น (ความคงตัวภายในของข้อสอบ)

K หมายถึง จำนวนข้อสอบ

p หมายถึง สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ = 1- p

q หมายถึง สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ

σ^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ค่าความเชื่อมั่น .705 ซึ่งเป็นค่าเชื่อมั่นที่ดีและสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยได้ดี

4.1.6 นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบคุณภาพไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมตามโครงการ ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล (2548 , หน้า 615) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ดังนี้

4	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
3	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดี
2	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
1	หมายถึง	ผลการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนำแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร ทำการสอบถามนักเรียนหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

6.2 การวิเคราะห์คะแนนผลการปฏิบัติกิจกรรม และคะแนนผลงานของนักเรียนโดยนำคะแนนทั้งหมดมาเทียบกับเกณฑ์ของกรมวิชาการ ดังนี้ (2535, หน้า 19)

ร้อยละ 80 – 100	หมายถึง	ผลการเรียนดีมาก
ร้อยละ 70 – 79	หมายถึง	ผลการเรียนดี
ร้อยละ 60 – 69	หมายถึง	ผลการเรียนปานกลาง
ร้อยละ 50 – 59	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
ร้อยละ 0 – 49	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

วัตถุประสงค์

เพื่อนำผลการประมวลข้อมูลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข หลักสูตรสถานศึกษาสาระ
นาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง กระจับปี่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงาน
เขตนบุรี ให้เป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี